

TPD MYK'ya,

Ankara Barosu Kadın Hakları Merkezi tarafından düzenlenen “Küçük Yaşta Evlilikler ve Cinsel İstismar Olaylarında Yaşanan Sorunlar, Sağlık Hizmetlerine Kolay Erişim ile Cezai ve Hukuki Boyutu” konulu çalıştay, 23 Mayıs 2016 tarihinde Ankara Barosu Eğitim Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya TPD MYK'yı temsilen Prof. Dr. Nurper Erberk Özen katılmıştır. Toplantıya Av. Tülay Çelikyürek başkanlığında çocuk mahkemelerinde görevli bir savcı ve bir yargıç, TBMM, Ankara Emniyeti Ahlak Büro Amirliği, Sağlık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Başkent Üniversitesi Adli Tıp ve Halk Sağlığı A. D., Çankaya ve Altındağ Belediyesi, BM Nüfus Fonu yetkilileri, hukukçular katılmıştır. Alınan kararlar aşağıdadır:

1. Savcı ve hakim konuşmacılar, karşılaştıkları davalardan verdikleri örneklerde olguların % 95'inin Ankara ilinin sosyoekonomik düzeyi düşük bölgelerinden olduğunu vurgulamışlardır. Faillerin önemli kısmının madde bağımlısı ve/veya satıcısı olduğu, açık lisede okuma ya da okul terkinin yaygın olduğu ve internetten etkilenme ile orada gördüklerini deneme şeklinde olgular olduğunu belirtmişlerdir.
2. Enstest olgularının yaygınlığı konuşulmuş, savcı enstest konusunun hassasiyetine dikkat çekmiştir. Bu konuda cezai yaptırımın net olmadığı, enstest olgularının çoğunlukla saklı kaldığı, yıllar sonra, özellikle boşanma davalarında şikayetçi olunmasının işlerini zorlaştırdığını belirtmiştir.
3. Zounlu eğitimin 4+4+4 şeklinde uygulanmasının erken yaşta kız çocuk evliliklerine katkısı olduğu görüşü belirtilmiştir.
4. Savcı, çocuk tacizi olgularında mağdurun ifadesinin uzmanlar eşliğinde alındığı, ancak dava sürecine bu uzmanların katılmadığını, bu uzmanların o çocukların daha sonra ne olduğunu bilmediklerini, bunun önemli bir eksiklik olduğunu belirtmiştir.
5. Cinsellikle ilgili bilgilerin ilköğretim çağındaki çocuklara ve annesibabalara mutlaka verilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
6. Toplumsal cinsiyet ayrımcılığının ortadan kaldırılması için çalışılması gerektiği benimsenmiştir.
7. Yargıç katılımcı, TCK'nın 15 yaş ile ilgili belirsizliği toptan ortadan kaldırmak için sadece 18 yaş ifadesine yer vermesi gerektiğini vurgulamıştır. Uluslararası hukukta 18 yaş altı evliliklerin önerilmediği hatırlatılmıştır. Anayasada 18 yaş altı herkesin çocuk olduğu ve devletin korumakla yükümlü olduğunun yazdığı belirtilmiştir.
8. Genelde kız çocukların istismarı olarak algılanan cinsel istismar olgularının aslında erkek çocuklarda da yaygınlığına dikkat çekilmiştir.

9. Tecavüz olgularında kimyasal kastrasyon konusunda hukukçular arasında insan haklarına aykırı olduğu görüşünün benimsendiği vurgulanmıştır.
10. Devlet hastanelerindeki Çocuk İzlem Merkezleri'nin (ÇİM) geliştirilmesi ve koruma kurulları oluşturulması gerektiği anlatılmıştır.
11. Belediyelerin kadın sığınma evlerinde çalışan görevliler, şimdiki haliyle bu birimlerin kendilerinin de birer cezaevi gibi olduğunu, kadınların sıkıntılı bir ortamdan yine dışarı çıkmalarına bile izin verilmeyen başka bir olumsuz ortama geldiklerini belirtmişlerdir.
12. Tecavüzcüsüyle evlendirilen çocuklar için yasal düzenlemeler gerektiği belirtilmiştir.
13. İstismarın hep mağdurlarının konuşulduğu, failer için de ıslah yoluna gidilmesinin tartışılması önerilmiştir.
14. Sonuçta toplumsal cinsiyet ayrımcılığının ortadan kaldırılması için çalışılması, okullarda cinsellikle ilgili eğitimin önemi ve istismar belirtilerinin tanınması için bilgilendirmeler, ensest konusunda cezai yapıırımların netleştirilmesi, sosyal hizmet çalışanları, psikolog, tıp mensupları, hukukçular ve bu alanda çalışanların konu ile ilgili eğitimi müfredatları içinde almasının gerekliliği vurgulanarak toplantı sonlandırılmıştır. Hazırlanan raporun TBMM ve ilgili birimlere iletileceği belirtilmiştir.

Saygılarımla,

24.05.2016

Prof. Dr. Nurper ERBERK ÖZEN

TPD MYK Üyesi